

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Maurittii Gudeni Historia Erfurtensis Ab Vrbe Condita Ad Reductam

Gudenus, Johann Moritz von

Erfurti, 1675

XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11903

fari imputatum, pacta cum Provinciali & citra mandatum Ordinis, & metu iniecta, nec in istius præjudicium, nec cessante jam necessitate obligare, tentatam Moguntiaë transactionem in placitum nunquam transiisse. † Urgentibus negotium Monachis cum iis Senatus transegit, ac servitarum monasterium unà cum redditibus addixit, eo in sequentibus turbis devastato, S. Valentini Curiam emere: Sacris Templum S. Wipperti ab Electore ad interim assignatum. Franciscani sibi invicem obstantes intento frustrati sunt.

Aliud pro suo accipiunt.

* Appropinquabat Magdeburgensis ex-
cidii Vindex Suecorum Rex Gustavus. II.

XXXV

Tillius & virtutem hostis, & belli fallaciam perpendens, munimenta undique præsidii replet, ut & retardarent hostem, & majore vi pressis refugium essent, † aperiri sibi hanc Urbem, recipique præsidium voluit: trepidabat Senatus, nam sine-rogaretur, victoriosus ille Dux exequi, quæ rogaverat, potuit, receptum autem præsidium edictum Cæsareum obtrusisset.

MDCXXXI

Tillius præsidium imponere Erfurto intendit.

Recurritur ad Schwindium, † & postulata Tillii exponuntur: parituram in omnibus Civitatem Cæsari, Electori, dum gravissimo præsidii onere non suppresseretur; advertere se non tam munimenta intendere Cæsarem, quam Edicti obedientiam, Civitatem autem ad omnia pronam: frustra volentem cogi, Religionis utriusque Civibus præsidium grave futu-

Ad avertendū Schwindium instruitur.

R

rum,

*Catholici
missis ad Til-
lium Legatis
deprecantur*

*Idq; magno
suo malo.*

MDCXXXI.

*Cæso ad Lip-
siam Tillio
Senatus à
Suecis præ-
sidium ro-
gat.*

rum, bona amicorum æquè ac hostis militem rapere. Vellet inducere Catholicos, ut Legatis ad Tillium missis, Concordiam Civitatis, nec adversus justa quævis subeuntes se milite egere nuncient. Schwindius his deceptus, † suis etiam prædiis & facultatibus, quas amplissimas habebat à milite timens, Clerum, & Catholicos Cives, ut quosdam ad Tillium ablegarent, inducit. Exponunt illi concordiam Civitatis, ac quod Lutherani iustis omnibus se subjiciant, ipsa etiam templa, & monasteria restituere velint. His, & quæ alia suum in exitium proposuerant, motus Tillius, adigere Erfordiam ad præsidium desit, † quod paulò post ipsis deprecantibus Catholicis extremas calamitates attulit. Quippe * mutatâ ad Lipsiam belli aleâ fugatoque à fœderatis † Tillio, Senatus apertè Suecorum partibus accessit, utque impunè faceret, ac adversus Dominum se muniret, missis ad Regem Legatis præsidium rogavit. Continuò Regem Legati sequebantur, usque dum expugnata Herbipolensi arce audirentur: multis ibi de recente victoria, de prospero armorum successu Regi gratulati sunt: adesse eum ex jussu Numinis Evangelii vindicem, quod ut in tota Germania sic in Erfordia præcipuè multa hætenus tulerit, eam ergo pedibus Maximi Regis se subjicere, atque pro libertate conscientiarum, pro templorum conservacione ad-

adversus Pontificiorum violentias, & nuperum Edictum, præsidium rogare. Rex postquam aliqua de statu Urbis sciscitatus esset, utilibus precibus annuit, ac militem imposuit. Clerus, Moguntini † Officiales & jura, à deditiois legibus exclusa, Suecis in prædam data sunt. Ipse Gustavus † Urbem accedit, ac ingenti pompâ recipitur. Magna omnibus lætitia, quod nunc tandem saluum Evangelium fore persuasum esset. Tam potens in animis vulgi Religio! receptum præsidium, libertatem perditam, nihili habebantur, quia Religione adumbrata fuerant. Senserunt, at serò, Schwindius & Catholici, Senatum non præsidium, sed obedientiam Edicti Cæsarei horruisse. Schwindius † à securitate publica exclusus hostibus deditus est. Erat inter eos Schwindii quondam Alumnus, qui ingrato facinore contumeliis vexatum diripuit, † ac cum tanto mœrore extingueretur, cadaver in tumba adhuc versavit, an fortè pecuniam propinqui occultassent? quod postremum Senatui imputatum, qui monumenta litteraria simul efferri suspicatus est. Clerus etiam dispersus hinc inde fugit, aut latuit. Manserunt hæc arma in Urbe, usque dum Cæsar cum Saxone * Pragæ transigeret. † Pacis hujus leges multi Imperii ordines subeunt, sollicitatur & hæc Civitas, ut hostile præsidium dimitteret. † nihil privilegii, Nihil libertati

R 2

Officiales & jura Moguntina Suecis deduntur.

Gustavus Rex venit Erfordiam.

Ingratitudo Senatûs erga Schwindium.

Fatum Schwindii.

**MDCXXXIV.*

Pax Pragæ.

Erfordia præsidium Suecicum dimittit.

tati ritus derogandum, salva pacta cum Moguntino, salva jura fore, de quo cum specialiter à paciscentibus cautum esset, egit Senatus cum Salvio Regni Sueciae Cancellario, ut praesidium educeret, fidam Urbem suam sponte futuram. * Sic restituta sibi Erfordia, & Catholicae Religionis Clerus, qui hactenus exulaverat, suas possessiones recepit.

MDCXXXV

XXXV
III.

*Proditorio-
pe denuò in-
troducitur.*

Viderunt mox Sueci, quid reliquissent, Urbem ex qua domare viciniam poterunt; nihil igitur intermissum, quo praesidium denuò introducerent. Inveni ex Senatoribus, † qui Urbem Bannerio, Ductori exercitus Suecici proderent. Veniret Bannerius, Exercitum Urbi admove- ret, se intus ad deditioem Cives dispo- situros. Adest ille, atque tormentis ali- quot majoribus Urbem provocat, statim omnia in armis; qui colluserant, pericu- lum aggravant: incumbere jam inceni- bus potentissimum hostem, sed non ho- stem esse, qui Religionis tutandae, qui li- bertatis Germanicae gratiam venerit, ami- cum fore, si amicè habeatur, si verò im- pari renitentiam irriteretur, jura victoris ex- erciturum. Cum his terribilium à multitudinem vota colliguntur. Recipitur Bannerius, & cum eo praesidium. At † Clerus, jura Sedis, & ministri pactis com- prehensi. Scilicet Gustavus Rex cum pri- mò Urbem intrasset, deditas sibi Mogun- tinas jurisdictiones Praetori & Assessoribus

*Clerus, Offi-
ciales, & ju-
ra Mogun-
tina legibus
deditioem
comprehens-*

†

de-